

se adresseliste

Saksbehandler, innvalgstelefon

Aase Richter, 69247117

Varsel om oppstart av verneprosess- supplerende vern i Fredrikstad og Våler kommuner

Statsforvalteren i Oslo og Viken har fått i oppdrag fra Miljødirektoratet å starte prosessen med å opprette nye verneområder. Oppdraget er forankret i St. meld 14 (2015-16) Natur for livet og skal supplere det eksisterende vernet i Norge med verdifull natur som er dårlig representert. Vern av skog inngår ikke i denne prosessen, det skal fortsatt følge frivillig vern-sporet.

Dette brevet varsler oppstart av verneprosessen der Statsforvalteren kunngjør igangsettingen av arbeidet jf. forvaltningsloven § 37 og naturmangfoldloven § 47. Du har mulighet til å komme med innspill til forslagene.

Bakgrunn

Denne verneprosessen inngår i det som omtales som Bevaring av verdifull natur og skal supplere tidligere verneplaner. Statsforvalteren har i et oppdrag fra Miljødirektoratet i 2019 oversendt et forslag på 173 kandidatområder i Viken. Etter en gjennomgang i Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet er 42 områder prioritert for videre utredning.

Norge har forpliktet seg til å ta vare på et representativt utvalg av alle naturtyper og dermed sikre leveområder for planter, dyr og insekter. Det er særlig natur som er truet av utbygging eller endret bruk, og som er tilholdssted for sjeldne eller truede arter eller viktige oppholdsområder for større bestander, som vi ønsker å sikre gjennom nytt vern. Tap av natur og naturmangfold er en av de største truslene verden står overfor i dag. Områdevern etter naturmangfoldloven er et langsiktig virkemiddel som kan bidra til å sikre viktige områder for naturmangfoldet i Norge. Dette supplerende vernet skal bidra til å oppfylle følgende nasjonale mål: "Et representativt utvalg av norsk natur skal bevares for kommende generasjoner".

Miljødirektoratet skriver i sin rapport «Forslag til plan for supplerende vern» (2017) at «klimarisiko, tap av naturmangfold og kollaps av økosystemer på topp fem-listen over risiko som kan få betydning for makroøkonomiens utvikling framover. De siste tiårene er det globale naturmangfoldet betydelig redusert. Living Planet Report 2015 (WWF 2016) viser at verdens dyreliv er mer enn halvert siste 40 år. I den globale rødlista for arter (verdens

naturvernunion/IUCN 2017) vises det til at arealendringer er den desidert største påvirkningsfaktoren, etterfulgt overbeskatning/høsting, fremmede arter, forurensing og klimaendringer. I norsk rødliste for arter (Henriksen og Hilmo 2015) fremgår det at arealendringer påvirker 90 % av de truede artene, mens om lag halvparten av de rødlistede naturtypene i Norge er negativt påvirket av arealendringer (Lindgaard og Henriksen (2011)).»

Foreslåtte områder

Det varsles oppstart av verneprosess i 4 områder i Våler kommune og 6 områder i Fredrikstad kommune:

- Våler kommune: Bjørnerødvannet, Mosserosflasken, Holmefjorden, Grepperødfjorden
- Fredrikstad kommune: Engelsviksundet, Elingårdkilen, Langvik, Langøymoa, Bjølstadammen, Nabbetorpdammen

Områdene er nær vassdrag, innsjøer og sjø med naturtyper som strandenger, fuktområder, sumpmark, rike kantsoner, naturbeiter osv. Dette er naturtyper som er lite og mangelfullt representert i det eksisterende vernet i Norge generelt og i vår region spesielt.

Kart som viser områdene er vedlagt dette brevet.

Prosesen videre

Verneprosessen vil følge naturmangfoldlovens bestemmelser og retningslinjer.

Områdene skal utredes med sikte på vern som naturreservat (naturmangfoldloven § 37), dette er den strengest verneformen for de viktigste områdene med store og/eller spesielle naturverdier. Som naturreservat kan vernes områder som inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, representerer en bestemt type natur, har særlig betydning for biologisk mangfold, utgjør en spesiell geologisk forekomst eller har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt ovenfor. Verneformålet i naturreservater er som hovedregel ivaretagelse av helhetlige økosystemer, med alt naturlig plante- og dyreliv og alle naturlige økologiske prosesser.

Et vern som naturreservat vil innebære restriksjoner på muligheten for nye inngrep og aktiviteter som kan redusere verneverdiene. Eksempler på dette er ny bebyggelse, nye veier, hogst eller andre tiltak som endrer vegetasjonen drastisk. Naturreservat kan også innebære ferdselsrestriksjoner i deler av året og regulering av motorisert ferdsel på land og/eller på vann.

Etter kunngjøring av oppstarten av verneforslaget skal Statsforvalteren utarbeide et forslag til vern. Vi ønsker innspill til temaer du mener bør belyses i dette arbeidet som skal munne ut i utkast til verneforskrift, en avgrensing på kart og en redegjørelse av naturkvalitetene som utgjør verneverdiene samt beskrivelse av dagens bruk og konsekvenser av det foreslåtte vernet. Det kan være aktuelt med egne undersøkelser og kartlegginger av naturverdiene. Når verneforslaget er klart sendes det på nytt på offentlig høring, til deg som grunneier og til berørte organisasjoner og myndigheter med en frist for å komme med uttalelser til forslaget.

Statsforvalteren utarbeider deretter en tilråding med eventuelle endringer som følge av høringen. Tilrådingen sendes Miljødirektoratet som etter sin gjennomgang sender dette til Klima- og miljødepartementet som forbereder saken for vedtak. Det endelige vedtaket gjøres av Kongen i Statsråd.

Vi har allerede hatt møter med de aktuelle kommunene da Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet ønsker at kommunene skulle ha mulighet til å påvirke hvilke områder som det skal jobbes videre med og kunne komme med alternative forslag. Det er sendt eget brev til berørte grunneiere.

Det sendes ut egen invitasjon til et orienteringsmøte 14. mars med et utvalg av organisasjoner.

Frist for innspill: 30. april 2022

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonsleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Aase Richter
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

Adresseliste

Kart over områdene i Våler kommune – oversiktskart

Kart over de enkelte områdene i Fredrikstad kommune